

Olycksundersökning brand

Enligt Lag (2003:778) om skydd mot olyckor.

Villabrand, [REDACTED]

Avdelning, handläggare, tfn, e-post
Räddningstjänsten
Håkan Wikman 0660-787 50
hakan.wikman@ornskoldsvik.se

Dokumentinformation

Diarienummer

SOS ärendeumner: 1 - 2286592-2
Insatsrapportnummer 2011A00546
Datum och tid för olyckan 2011-09-10 kl 10:01
Plats för olyckan [REDACTED]
Typ av olycka Brand
Startutrymme Tv-rum
Startföremål Grenuttag för stickpropp
Utredningen utförd av Håkan Wikman
Brandorsak Troligen glappkontakt i grenuttag
Bilagor Fotobilaga

Dokumentets historia

Upprättad/ Reviderad:	Upprättad/ Reviderad av:	Kontrollerad av:	Godkänd av:
2011-11-19	Håkan Wikman	Åke Landfors	Mats Renning

Avdelning, handläggare, tfn, e-post

Räddningstjänsten

Håkan Wikman 0660-787 50

hakan.wikman@ornskoldsvik.se

Sammanfattning

En granne ser att det ryker från huset på andra våningen, han springer upp till huset och finner ytterdörren låst, han befarar då att det kan finnas personer kvar i huset. Han larmar SOS. När första styrkan anländer syns ingen rök från huset. Ytterdörren är låst, inträngning med rökdykare för livräddning sker via altandörren. Rökdykarna har sökt genom huset när information kommer om att familjen inte är hemma. Insatsen övergår till släckning och ventilering.

Vid undersökningen kan konstateras att hela undervåningen är till vissa delar brandskadad, tv-rum med omgivande matrum samt del av kök och vardagsrum är kraftigt brandskadad. Ett markant brandV syns bakom tv-bänken och upp mot taket. Med dessa tecken konstaterar vi att primärbrandplatsen är bakom tv-bänken. Grenuttaget som ligger på golvet bakom tv-bänken är trolig brandorsak. Spridning till kabelhärvan som ligger bredvid och är mycket energirik med all plast och gummi. Detta ökar effektutvecklingen. Branden får sedan fäste i Tv-bänk och tv'n. Därefter eskalerar branden till en övertändning i bottenvåningen.

Avdelning, handläggare, tfn, e-post

Räddningstjänsten

Håkan Wikman 0660-787 50

hakan.wikman@ornskoldsvik.se

Innehåll

Sammanfattning	3
Inledning	5
Bakgrund.....	5
Händelseförlopp.....	5
Orsaker till olyckan.....	5
Direkta orsaker:.....	5
Bakomliggande orsaker:	5
Räddningsinsats	6
Undersökning, analys och slutsatser	6
Rekommendationer	8
Bilagor.....	9

Avdelning, handläggare, tfn, e-post
Räddningstjänsten
Håkan Wikman 0660-787 50
hakan.wikman@ornskoldsvik.se

Inledning

Syftet med undersökningen är att fastställa brandorsak samt att utvärdera insatsen. För förbättrad kunskap och erfarenheter kring samarbetet mellan avdelningar som får rökdyka och de som inte får rökdyka.

Datainsamling har skett genom intervjuer med räddningsledare, deltidsförmän, brandmän samt ägare.

Brandundersökning har skett på plats.

Denna rapport delges:

- Brand och säkerhet Örnsköldsvik
- Myndigheten för samhällsskydd

Bakgrund

Strax före 10:00 inträffar en brand i en äldre 1^{1/2} plans villa med källare på landsbygden. Ytbeklädnad av eternitplattor och tegeltak. Utbyggd del med ett plan och källare med plåttak.

Ägare:

Händelseförlopp

Kvinnan skulle på morgonen ställa in den inspelningsbara DVD-spelaren för att spela in tv-program under dagen. Detta misslyckades för att satellitmottagaren hade hängt sig. Hon stängde då av tv'n så att den stod i standby läge. Satellitmottagaren stod sannolikt på.

Vid ca 06:30 åker kvinnan hemifrån, huset blir tomt då mannen inte heller är hemma.

En granne ser att det ryker från huset på andra våningen, han springer upp till huset och finner ytterdörren låst, han befarar då att det kan finnas personer kvar i huset. Han larmar SOS kl. 09:59.

Orsaker till olyckan

Direkta orsaker:

Troligen glappkontakt i ett grenuttag bakom tv-bänken

Bakomliggande orsaker:

Något sammanband mellan satellitmottagaren och brandorsaken kan inte fastställas.

Avdelning, handläggare, tfn, e-post
Räddningstjänsten
Håkan Wikman 0660-787 50
hakan.wikman@ornskoldsvik.se

Räddningsinsats

Kl 10:01 larmas Räddningstjänsten från SOS till villabrand i [REDACTED]

Kl 10:12 anländer första styrkan som är Sidensjö deltid samtidigt som FIP (förstainsatsperson) från Bjästa deltid. Då syntes ingen rök från huset. Ytterdörren är låst, men altandörren är olåst. Man bestämmer sig för att använda altandörren för inträngning. Beslut och inriktning blir livräddning. Sidensjö kopplar upp slangsystemet gör ett första sök strax innanför altandörren. Eftersom man inte är en rökdykarenhet kan man inte göra en längre inträngning då riskbedömningen bedömdes till nivå 3. Vilket enligt RIAB (Riktlinjer för invändigt arbete vid brand i byggnad) innebär att brandens omfattning är en brandcell, en lägenhet eller flera rum.

Under tiden förbereder FIP ankommande enheter från Bjästa deltid och Övik heltid på att det är brand i byggnad och inriktningen är livräddning.

När Bjästa deltid anländer blir arbetsuppgiften livräddning via rökdykning. Inträngningsväg via altandörren, rökdykarna söker av nedre våningen där man finner branden i tv-rummet och släcker av det mesta. Därefter avancerar man till andra våningen samtidigt som rökdykare från Övik heltid tar över jobbet med ytterligare eftersök och släckning på nedre våningen. Sidensjö förbereder för kylning av övervåningen utifrån med högtryck genom att borra hål i fönsterkarmen. Rökdykarna har i det läget sökt igenom hela huset, samtidigt kommer information om att familjen inte är hemma. Arbetet med livräddningen avbryts och man övergår till fortsatt släckning av branden, därefter rökventilering av huset samt en del rivning i vägg och tak i tv-rum.

Avslutande av insats sker kl. 12:22. överlämnande sker till en bror till kvinnan.

Undersökning, analys och slutsatser

Vid undersökningen kan konstateras att hela undervåningen är till vissa delar brandskadad, tv-rum med omgivande matrum samt del av kök och vardagsrum är kraftigt brandskadad. Övertändning har ägt rum i bottenvåning, därefter dör branden av, pga. syrebrist, endast mindre brand runt primärbrandplatsen.

Ett markant brandV syns bakom tv-bänken och upp mot taket. Med dessa tecken konstaterar vi att primärbrandplatsen är bakom tv-bänken. Tv'n är brandskadad i sekundärt skede. Vi plockar bort den. Därefter lyfter vi fram tv-bänken och konstaterar att även dvd, surroundanläggningen och tv-decoder är sekundärt skadad av branden.

Efter rensning bakom tv-bänken kan vi se att brandskadorna är låga, golvlisten är nedbränd. Vi kan tydligt se att det har legat ett ormbö av kablar där brandV har sin början. På väggen sitter ett vägguttag med två stickproppar kopplade, varav den ena går till ett grenuttag som ligger på golvet jämte ormböet av kablar. Vägguttaget har smältskador av branden, dock sekundära. Grenuttagen har även det skador, sannolikt primära skador. Vilket betyder att grenuttaget troligen är brandorsaken. Med brandspridning till kabelhärvan som är mycket energirik med all plast och gummi, Det ökar effektutvecklingen och branden får sedan fäste i Tv-bänk och tv'n. Därefter eskalerar branden till en övertändning i bottenvåningen.

Avdelning, handläggare, tfn, e-post

Räddningstjänsten

Håkan Wikman 0660-787 50

hakan.wikman@ornskoldsvik.se

Stor spridningsrisk till framförallt angränsande rum, men även till resten av huset förelåg. Det förelåg ingen spridningsrisk till angränsande byggnader.

Primärbrandplats: Tv-rum

Startföremål: Elektriskt grenuttag

Brandorsak: Troligen glappkontakt i grenuttag

Efter redovisning från Sidensjö och Bjästa deltidssavdelningar kan jag konstatera att man känner sig osäker på hur samarbetet mellan en deltidstation som rökdyker och en station som inte rökdyker fungerar. Speciellt vid livräddningssituationer, där trycket blir extra hårt på den först anlända stationen. Framförallt om de inte får rökdyka för att göra en livräddning.

- Viktigt att alla arbetsledare känner till vad enskilda enheter och enskilda brandmän får och inte får göra. Samt hälsotillstånd på sina brandmän.
- När man som ej rökdykande enhet är först på en brand och man pga. fri inryckning är många brandmän på plats, kan frustration att inte få rökdyka uppkomma. Detta trots att beslut fattats om att vissa enheter ej skall rökdyka.
- Rutiner för samarbete mellan rökdykande och icke rökdykande station, samt rutiner för att förberedelse för ankommande stationer med rökdykare saknas.
- Samövning mellan de stationer som oftast jobbar ihop saknas.
- Rutiner för vilka roller respektive förman får saknas.
- Hjälpmedel för identifiering, och rutiner för hur och var kylning av brandgaser med högtryck skall sättas in saknas, eller är bristfällig.
- Värmekamera på brandbilar utrustad med högtryck och på insatsledarbil 610 saknas.
- Hur påverkas rökdykare eller ev. personer som är kvar i byggnaden vid kylning av brandgaser med högtryck?
- Har stationer med högtryck rätt utrustning (munstycken) för att kunna kyla med fin dimma? Finns annan utrustning (munstycken) att tillgå?
- Svårt att få ut information till personalen om att skadeplatschef har utsetts och vem det är.

Avdelning, handläggare, tfn, e-post

Räddningstjänsten

Håkan Wikman 0660-787 50

hakan.wikman@ornskoldsvik.se

Rekommendationer

- Övning och rutiner för samarbete mellan deltidstationer som ej rökdyker och hel- och deltidsstationer som rökdyker bör utredas och ev. upprättas, samt övas.
- Värmekameror av lättare modell (ej för rökdykning) bör anskaffas och läggas på brandbilar med högtryck samt 610. Detta för att identifiera var man skall sätta in kylning av brandgaser
- Övning och rutiner kring identifiering var värmen finns, och kylning av brandgaser med högtryck bör tas fram.

Avdelning, handläggare, tfn, e-post
Räddningstjänsten
Håkan Wikman 0660-787 50
hakan.wikman@ornskoldsvik.se

Bilagor

Bild 1. Farstu

Bild 2. Kök

Bild 3. Matplats

Bild 4. Gammalt kök på övervåning

Avdelning, handläggare, tfn, e-post

Räddningstjänsten

Håkan Wikman 0660-787 50

hakan.wikman@ornskoldsvik.se

Bild 5. Tv-rum som är primärbrandområde

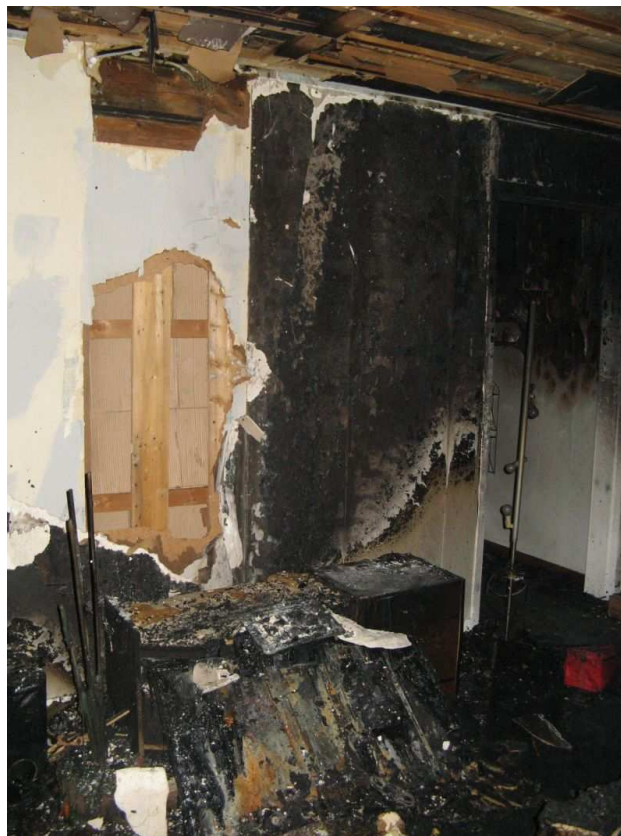

Bild 6. Tv-bänk med tv liggandes mot golvet

Avdelning, handläggare, tfn, e-post
Räddningstjänsten
Håkan Wikman 0660-787 50
hakan.wikman@ornskoldsvik.se

Bild 7. Framdragen tv-bänk

Bild 8. Brand-V bakom tv-bänk

Avdelning, handläggare, tfn, e-post
Räddningstjänsten
Håkan Wikman 0660-787 50
hakan.wikman@ornskoldsvik.se

Bild 9. Trolig brandstiftare är grenuttaget

Bild 10. Kabelhärvan bakom tv-bänken